

N:o 217.

Af Herr **L. Persson**: Angående förändring af 5 § af Kongl. Maj:ts nådiga Stadga rörande folkundervisningen i Riket af den 18 Juni 1842, i fråga om kostnader för anskaffande och underhåll af skollokaler.

Kongl. Maj:ts nådiga Stadga angående folkundervisningen i Riket af den 18 Juni 1842, § 3, innehåller att "hvarje skoldistrikt åligger anskaffa och underhålla tjenliga rum för de folkskolor, som inom distriktet finnas eller blifva inrättade." I kostnader härför skola alla inom distriktet boende deltaga efter de grunder, som inom orten följas i fråga om kyrkobyggnad, så framt ej annorlunda derom öfverenskommes.

Genom Kongl. Förordningen af den 21 Mars 1862 angående kommunalstyrelse på landet, §§ 5, 57 och 58, skall hvar och en lemna bidrag "äfvensom utöfva rösträtt efter det honom påförda fyrktal." Men i 1 § af samma Förordning heter, bland annat: "samt ärenden rörande folkskolan är särskildt stadgadt." Grunden för uppförandet och underhåll af skolhus blifver således, så framt ej annorlunda inom kommunen är öfverenskommet, hemmantalsberäkningen. Att en himmelsvid orättvisa ligger deruti synes tydligt, då inom den kommun jag tillhör det ena hemmanet befinnes åsatt taxeringsvärde till 2,000 R:dr och deremot ett annat till 60 à 70,000 R:drs värde, oaktadt jordbruksfastigheterna äro utaf samma natur. Dessa olika samhällsindivider nödgas dock nu utgöra lika höga onera till uppförande och underhåll af skolhusbyggnad.

En vida billigare och rättvisare grund tror jag mig finna, om alla kostnader i och för skolhusbyggnader och underhåll utginge efter dem hvar och en åsatt fyrktal.

anledning här af vågar jag vördsamt föreslå:

att Riksdagen för sin del beslutar upphäfvande af 3 § uti Skolstadgan af den 18 Juni 1842, i hvad detta lagrum innefattar föreskrifter angående kostnader för anskaffande och un-

derhåll af skollokaler och att alla kostnader derfor komma att utgå efter fyrk.

Om remiss till det för behandling af frågor rörande kommunallagarne beslutade Särskilda Utskott får jag ödmjukligen anhålla.

Stockholm den 25 Januari 1868.

Lars Persson
från Westmanlands län.

N:o 218.

Af Herr C. J. Bengtsson: Angående förändring i gällande expeditionstaxa.

Vid flere föregående riksdagar har det varit ett ständigt återkommande ämne att få någon billig och rättvis nedsättning i gällande expeditionstaxa. Oaktadt detta icke fått framgång, är jag likväl manad ytterligare göra försök. Det är ock ett allmänt känt förhållande: det rådande sportelsystemet för domares och många andra embetsmäns aflöning, hvarigenom en del erhålla en oerhördt hög aflöning, då åter andra finnas som få en knapp; hvarföre jag anser mig böra framställa några enkla grunder och förslag, som, på samma gång det gör en rättvis nedsättning på lösen för så kallade "småprotokoll" i lagfarts- och förmyndareärenden m. m., det åter för den processlystne medför en rättvis utgift, hvarifrån den kitslige icke bör befrias, hvarjemte, om dessa grunder tillämpades, som jag har äran föreslå, det snart nog icke allenast skulle blifva en rättvis aflöning för embetsmännen, utan ock Statsverket, i en snar framtid, derpå göra en stor inkomst, då måhända millioner ark protokoll lösas af allmänheten årligen.

Den af mig åsyftade förändring bör träda i verkställighet, så fort den blir beslutad, oaktadt domare och tjenstemän efter gamla aflöningsättet kvarstå, hvaraf